

NÓGRÁDI CIVIL HÍRLEVÉL 2020/6.

HÍREK

Tájékoztatás civil szervezeteknek: 2020. szeptember 30-ig kell benyújtani a 2019. évi beszámolókat

A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében 2020. április 21-én kihirdetésre került - a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló - 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet.

A rendeletben foglaltak szerint a civil szervezetek 2019. tárgyévra vonatkozó beszámoló készítési, nyilvánosságra hozatali, letétbehelyezési és közzétételi, továbbá benyújtási (leadási, megküldési) határideje az Országos Bírósági Hivatal részére 2020. szeptember 30.

A beszámoló elkészítésével és benyújtásával kapcsolatos hasznos tudnivalók, gyakorlati tanácsok az alábbi oldalon találhatóak:

<https://birosag.hu/civil-eljarasok/beszamoloval-kapcsolatos-tajekoztato/gyik/beszamolobenyujtasaval-kapcsolatos-gyakran-ismetelt-kerdesek>

Az elkészítéséhez szükséges nyomtatványokat innen lehet letölteni:

<https://birosag.hu/eljarasok-nyomtatvanyai/civil-eljarasok-urlopjai/civil-beszamolok>.

(Forrás: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/ugyfeleknek/tajekoztatas-civil-szervezeteknek-2020-szeptember-30-ig-kell-benyujtani>)

Tájékoztatás a kivezetésre került „P” jelű beszámoló nyomtatványokkal kapcsolatban

A civil szervezetek beszámolóí papír alapon kizárólag az Országos Bírósági Hivatal által rendszeresített nyomtatványok legfrissebb közzétett verzióján terjeszthetők elő.

A korábbi „P” jelű, papír alapú benyújtásra alkalmas nyomtatványok 2019. december 23. napjával kivezetésre kerültek, így a beszámolót ezen űrlapokon joghatályosan nem lehet benyújtani. Az elektronikus eljárásra nem kötelezett civil szervezeteknek továbbra is lehetőségük van a beszámolók papír alapú benyújtására az elektronikus benyújtásra szolgáló nyomtatványok használatával.

Tekintettel a jelenleg fennálló veszélyhelyzetre, az OBH személyes ügyfélszolgálatára továbbra is szünetel, így a beszámolók papír alapon kizárólag postai úton küldhetők meg az OBH postafiók címére (1363, Budapest, Pf. 24.).

A beszámolókat a gyorsabb feldolgozás érdekében lehetőség szerint elektronikus úton, ügyfélkapun vagy cégkapun keresztül ajánlott benyújtani.

(Forrás: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/ugyfeleknek/tajekoztatas-kivezetesre-kerult-p-jelu-beszamolonyomtatvanyokkal>)

Tájékoztatás a civil szervezetek döntéshozó szerveinek veszélyhelyzetben tartandó ülésével kapcsolatban megjelent kormányrendeletéről

2020. április 10-én kihirdetésre került a veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésekről szóló 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet, amely a jogi személyeket – köztük a civil szervezeteket – érintően az alábbiakról is rendelkezik:

A veszélyhelyzet ideje alatt

- a döntéshozó szerve (közgyűlés, küldöttgyűlés, részközgyűlés) ülésének elektronikus hírközlő eszköz útján történő megtartásának lehetőségéről
- a vezető tisztségviselők, testületi tagok, valamint az állandó könyvvizsgálók megbízatásának meghosszabbodásáról
- írásbeli döntéshozatal lehetőségéről
- a beszámoló elfogadásáról.

A kormányrendelet elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2000102.KOR>

(Forrás: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/ugyfeleknek/tajekoztatas-civil-szervezetek-donteshozo-szerveinek-veszelyhelyzetben>)

Megjelent a jogszabály arról, hogy miként működhetnek a szervezetek a vészhelyzet idején

Megjelent a veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésekről szóló 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet. A rendelet azt a célt szolgálja, hogy a szervezetek döntéshozatala és ügyvezetése ne lehetetlenüljön el annak ellenére sem, hogy a vonatkozó szabályok értelmében nem lehet megtartani a közgyűléseket, kuratóriumi, felügyelő bizottsági, stb. üléseket sem. A jogszabály hatálya kiterjed minden jogi személyre, tehát az alapítványokra, egyesületekre és természetesen a közalapítványokra és nonprofit vállalkozásokra is. A jogszabály elfogadását a szervezetek beszámolási kötelezettségének közelgő határideje sürgette, de nem csak az ezzel összefüggésben alkalmazható szabályokat tartalmazza. Egyszerűbben fogalmazva a civil szervezetek szempontjából azt fogalmazza meg a rendelet, hogy milyen módon tudnak működni döntéseket hozni az egyesületi, alapítványi szervek. Illetve, szükség esetén, hogyan lehet kiváltani a testületi döntéseket.

A döntéshozó szerv működése és a testületi szintű döntéshozatal kiváltása

A rendelet a döntéshozó szerv testületi döntéseinek meghozatalára két lehetőséget kínál fel. Az egyik az ún. elektronikus személyes jelenlét mellett megtartott ülés lehetőség. Ebben az esetben az adott döntéshozó, ügyvezető szerv tagjai valamilyen elektronikus hírközlő eszközt/csatornát használva azonos időben, egymással kommunikálva vesznek részt az adott szerv ülésén. A másik lehetőséget az ülés tartása nélküli határozathozatal alkalmazása jelenti. Ez az, amit a legtöbben „távsvavazásként” ismernek, amikor e-mail, postai levelezés, fax, stb. útján írásban adják le az érintettek a szavazataikat. A harmadik lehetőség, amit a rendelet kínál a szervezetek döntéshozatali képesség fenntartására – nagyon egyszerűsítve a dolgot – a testületi döntés kiváltása.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy bizonyos feltételek mellett lehetőség van arra is, hogy a döntéshozó szerv helyett a szervezet önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselője hozzon határozatot.

A döntéshozó szerv döntéseinek meghozatala elektronikus személyes jelenléttel, illetve távszavazással

Az elektronikus személyes jelenlét lehetőségével a civil szervezetek, közalapítványok eddig is élhettek, ha ezt szabályozta a létesítő okiratuk. Most minden szervezet élhet a lehetőséggel, nincs szükség hozzá a létesítő okirat ilyen jellegű rendelkezésére, de be kell tartaniuk a rendeletben foglaltakat. Azoknak a szervezeteknek, amelyek ezt kérdést korábban saját maguk szabályozták – de a létesítő okiratban szereplő szabályok eltérnek a rendeletben szereplőktől – a vészhelyzet idején nem a létesítő okiratban, hanem a rendeletben szereplő szabályokat kell követniük.

Ugyanez érvényes az ülés tartása nélküli határozathozatalra is. Minden szervezet élhet vele, de minden szervezetnek azokat a szabályokat kell betartania, amelyet a rendelet rögzít. Azoknak a szervezeteknek, amelyek szabályozták a „távszavazást” az alapszabályukban, alapító okiratukban, figyelniük kell arra, hogy nem a létesítő okiratuknak, hanem a rendeletnek kell, hogy megfeleljenek.

A rendelet előír közös szabályokat, amelyeket az elektronikus személyes jelenléttel, illetve az ülés tartása nélkül hozott határozatok esetében egyformán be kell tartani. (Ismét kiemeljük, hogy a létesítő okiratának tartalmától függetlenül minden szervezetnek a rendeletben leírt közös ügyrendi szabályokat kell betartani.)

A közös szabályok következők:

- A döntéshozó szerv (közgyűlés, küldöttgyűlés, kuratórium, illetve alapítók gyűlése) tagjának nincs lehetősége személyes részvétellel megvalósuló ülést, illetve határozathozatalt kezdeményezni. Ez még azokra az ülésekre is vonatkozik, amelyeket még a rendelet hatályba lépés előtt hívtak össze.
- Az ülések nyilvánosságára vonatkozó követelményt nem kell alkalmazni (a közhasznú szervezeteknek sem)
- A napirendre vonatkozó részletes tájékoztatás nem mellőzhető. A napirendről előzetesen olyan részletességgel kell tájékoztatást adni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák, sőt a határozat tervezetét is közölni kell velük.
- Ha vannak ilyen szervek, akkor a felügyelőbizottság tagjának és az állandó könyvvizsgálójának tájékoztatására és a döntéshozó szerv ülésén való részvételére a tagokkal azonos módon kell lehetőséget biztosítani. (Bár a rendelet nem szól a tiszteletbeli és pártoló tagokról, de nem is oldja fel az ő tájékoztatásuk kötelezettségét. De ez legyen a legkisebb gondunk!)

- A jogi személy szervei az írásbeli jognyilatkozatokat – ideértve a döntéshozó szerv működésével összefüggő okiratokat (a papíralapú közlés helyett) e-mail útján is megküldhetik a tagnak. De ebben az esetben:

- vagy minősített elektronikus aláírással,

- vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással,

- vagy elektronikus bélyegzővel, illetve ennek hiányában azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással való hitelesítéssel aláírva kell a jognyilatkozatokat, okiratokat a tag elektronikus levelezési címére (e-mail) is megküldeni. (Pánikra semmi ok, erről a későbbiekben még lesz szó)

A fentebb felsorolt öt közös szabály mellett az elektronikus hírközlő eszköz útján megvalósuló üléseken kötelező szabály – szintén a hatályos létesítő tartalmától függetlenül – , hogy:

- meg kell határozni az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket és informatikai alkalmazásokat és ezekről természetesen tájékoztatást is kell adni. A rendelet az „elektronikus jelenlét kapcsán nem tér ki arra, hogy milyen eszközöket/csatornákat lehet használni. De a rendelet nem változtat azon a civil törvényben (a nonprofit vállalkozások esetében a Ptk-ban) megjelenő követelményen, hogy az elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével tartott ülésen elhangzottakat és a meghozott határozatokat úgy kell rögzíteni, hogy azok utóbb is ellenőrizhetők legyenek. Erre pedig figyelni kell, nem mindegy milyen programot, applikációt használunk;
- ha a jogi személy ügyvezetése a tagokat (képviselőket) személyesen nem ismeri, meg kell határozni a személyazonosság igazolásának módját. Arra sincs szabály, hogy ez miként és milyen eszközök útján történhet, de biztos, hogy az azonosításhoz szükséges, hogy az érintett személy arcát és egy fényképes igazolványát egy képernyőn lássa az azonosítást végző személy. Illetve fontos az is, hogy azonosítás folyamatát rögzíteni lehessen. A területi ügyvédi kamarák pl. a Hangouts Meets szolgáltatást ajánlják, amelyet ingyenesen lehet elérni 2020 június 1-ig;
- Az ülést az erre kijelölt vezető tisztségviselőnek kell levezetnie, és neki kell elkészíteni a döntéshozó szerv ülésének jegyzőkönyvét;
- A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ülés megtartásának körülményeit is;
- Jelenléti ívet nem kell készíteni, azonban a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az ülésen elektronikus hírközlő eszköz útján részt vevő tagok adatait (legalább név, lakcím vagy jogi személy tagok, alapítók esetében székhely);
- A jegyzőkönyvet az ülést levezető vezető tisztségviselő írja alá.

Az öt közös szabály mellett az ülés tartása nélküli döntéshozatal („távsvavazás”) esetében a szintén a hatályos létesítő tartalmától függetlenül) a következő rendelkezéseket kell betartani:

- A szavazat megküldésére legalább 15 napot kell biztosítani.
- Az ülés tartása nélküli döntéshozatal csak akkor lehet eredményes, ha legalább annyi szavazásra jogosult tag vissza küldi a szavazatát, mint amennyinek meg kellett volna jelennie a „normál”, személyes jelenléttel tartott ülésen, (1. példa: egy 10 fős egyesület esetében legalább hat főnek kell szavaznia, és akkor tud a határozatot hozni, ha közülük négyen egyformán szavaznak. 2. példa: a 3 fős kuratórium akkor tud határozatot hozni, ha legalább 2 kurátor megküldi a szavazatát, és legalább ketten egyformán szavaznak.)
- Az ügyvezetésnek (praktikusan ez az elnök) a szavazásra megszabott határidő utolsó napját követő három napon belül – ha valamennyi tag vagy alapító szavazata ezt megelőzően érkezik meg, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napjától számított három napon belül kell megállapítani a szavazás eredményét.
- A határozathozatal napjának a szavazási határidő utolsó napját, ha valamennyi szavazat korábban beérkezik, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napját kell venni.
- Az ügyvezetésnek az eredményes szavazást követően három napja van arra, hogy közölje az eredményt a tagokkal vagy az alapítókkal.
- A tag a döntéshozó szerv ülésének összehívását vagy az elektronikus hírközlő eszköz útján való megtartását nem kezdeményezheti,
- A tag szavazata akkor érvényes, ha abból egyértelműen megállapítható a tag személye (név, lakóhely vagy székhely, szervezet esetén képviselőjének neve).
- A szavazatnak tartalmaznia kell a határozattervezet megjelölését – több határozati javaslat esetén a határozattervezetek sorszámát és az arra adott szavazatot.
- A tag a szavazatát e-mail útján is megküldheti. Figyelni kell azonban arra, hogy más szabályok vonatkoznak a magánszemélyekre és a jogi személyekre. A magánszemély tagok esetében a tag azonosíthatóságához szükséges adatokat (név, lakóhely) kell tartalmaznia az e-mailben, postai úton vagy egyéb módon küldött írásos szavazatnak.

A jogi személy tagok esetében a szavazat hitelesítése körülményesebb lehet. A szavazatokat

1. vagy minősített elektronikus aláírással
2. vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással
3. vagy ezek hiányában azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással lehet hitelesíteni. E követelménynek a civil szervezetek tagjai is meg tudnak felelni. A <https://niszavdh.gov.hu> oldalon az ügyfélkapu használatával, de ingyenesen és gyorsan lehet dokumentumhitelesítést végezni.

A döntéshozó szerv tagjainak számától függően eltérően kell alkalmazni a tagok részvételére vonatkozó szabályokat.

1. Az egyszemélyes döntéshozó szervet egyáltalán nem kell, hogy érintsék ezek a rendelkezések. Ugyanígy az alapítvány egyedüli alapítója, vagy az alapítói jogokat egyedül gyakorló személyt sem zárják el feltétlenül a járvány miatt bevezetett korlátozások az alapítói jogok gyakorlásától. Ugyanakkor élhetnek azzal, hogy – ahol annak van értelme – alkalmazzák a több szervezetre érvényes rendelkezéseket pl. a döntések előkészítése, meghozatalának dokumentálása, közzététele kapcsán. (Ismerünk pl. olyan alapítványt, amelynek alapítója a kuratórium tagjainak jelenlétében hoz határozatokat. Ettől a gyakorlattól nem feltétlenül kell eltérni. Ez megoldható elektronikus eszközökkel, illetve az alapító kikérheti a kuratórium véleményét írásos formában, levél, e-mail formájában.
2. A legfeljebb öt főből álló szervezetek esetében vagy az elektronikus személyes jelenlét útján, vagy „távsvavazással”, de biztosítani kell, hogy valamennyi tag részt tudjon venni.
3. Az öt főt meghaladó, de legfeljebb 10 főt számláló szervezetek esetében, akkor kell minden tagnak részt vennie a döntéshozatalban, ha a tagok többsége ezt kéri.
4. A tíz főt meghaladó taglétszámú szervezetek esetén, akkor kell minden tagnak részt vennie az ülésen, vagy a döntéshozatalban, ha az ügyvezetés azt kezdeményezi.
5. Ha a szervezet taglétszáma meghaladja az öt főt és az arra jogosultak nem kezdeményezik, hogy minden tag részt vegyen az ülésen, illetve a döntéshozatalban (és jogszabály sem írja azt elő), akkor az ügyvezetés „veheti át” a döntéshozó szervtől a döntési jogkört.

A döntéshozó testület ülésének, illetve ülés tartása nélküli határozathozatalának helyettesítése az ügyvezetés döntése által

Ha a szervezet taglétszáma meghaladja az öt főt és az arra jogosultak nem kezdeményezik, hogy minden tag részt vegyen az ülésen, illetve a döntéshozatalban (és jogszabály sem írja azt elő), akkor az ügyvezetés „veheti át” a döntéshozó szervtől a döntési jogkört. Az ügyvezetés alatt itt a szervezet önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjét kell érteni. Ha több önálló képviseleti joggal rendelkező tisztségviselő van a szervezetnél, akkor azt kell ügyvezetőnek tekinteni, aki a munkáltatói jogokat gyakorolja. Tehát a döntési jogkört ilyenkor nem egy másik testület, hanem egy (jogi vagy természetes) személy veszi át, akit, illetve amelynek képviselőjét nem korlátozzák a gyűlések, ülések tartására vonatkozó intézkedések.

Az ügyvezetés (ez alatt a civil szervezeteknél általában egyesületi/kuratóriumi elnököt kell érteni) csak a vészhelyzet idejére és csak bizonyos ügyekben veheti át a döntési jogot.

Dönthet:

1. a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról,
2. az adózott eredmény felhasználásáról
3. a döntéshozó szerv hatáskörbe tartozó, azonban a jogi személy törvényes működésének fenntartásához,
4. a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges,
5. valamint az észszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyekben – a rendeletben szereplő korlátozásokkal – a jogi személy ügyvezetése határoz.

Azokra az esetekre, amikor az ügyvezetés hozhat döntést a döntéshozó szerv helyett, szigorú szabályokat tartalmaz a rendelet. Ezek egyfelől korlátozzák azon ügyek körét, amelyekben az ügyvezetés hozhat határozatot. Másrészt vannak olyan korlátok, amelyek a tulajdonosok, civil szervezetek esetében a tagok, alapítók érdekeit védik. S végül, de nem utolsósorban, egyes szabályok az ügyvezetés elvárható gondosságát és felelősségét rendezik. Az ügyvezetés korlátozottan hozhat határozatot a jogi személy létezésével, vagyonával, működési alapjaival kapcsolatos kérdésekben. Így:

1. az ügyvezetés a létesítő okiratot nem módosíthatja, kivéve, ha arra a veszélyhelyzet ideje alatt hatályba lépő jogszabály rendelkezése alapján van szükség,
2. az ügyvezetés nem dönthet a jogi személy jogutód nélküli megszűnéséről,
3. az ügyvezetés nem dönthet a szervezet átalakulásáról, egyesüléséről vagy szétválásáról nem és nem hozhat határozatot a folyamatban lévő átalakulásban, egyesülésben vagy szétválásban a döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó kérdésben,
4. az ügyvezetés a korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság esetén a jegyzett tőke leszállításáról nem dönthet (csak a nonprofit vállalkozásokat érinti),
5. pótbefizetésről vagy egyéb tőkepótlásról csak akkor dönthet, ha az a tagok jogi személyben fennálló részesedése mértékét nem érinti és a pótbefizetésre vagy egyéb befizetésre kötelezettek ehhez előzetesen írásban hozzájárulnak. (Ez nagyon kevésbé érinti a civil szervezeteket, de kivételek lehetnek).

Léteznek olyan döntéshozatali korlátok is, amelyek a „tulajdonosi” érdekek védelmét szolgálják. A számviteli törvény szerinti beszámoló könyvvizsgálata pl. elvégezhető akkor is, ha beszámolóról az a döntéshozó szerv helyett az ügyvezetése határoz. Érvényes az a szabály is, hogy ha a jogi személynél felügyelőbizottság működik, az ügyvezetése is csak a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének birtokában dönthet a beszámolóról.

Bár a civil szervezeteket, közalapítványokat nem érinti ez a szabály, de a nonprofit vállalkozások szempontjából is fontos, hogy az ügyvezetés döntést csak akkor hozhat a döntéshozó szerv helyett, ha a szavazatok 25%-át meghaladó részesedéssel rendelkező tagok a döntés meghozatalát megelőző írásbeli véleményükben legalább a szavazatok 51%-át elérő mértékben a határozati javaslattal szemben nem tiltakoznak, ha a jogi személynek a Ptk. szerinti többségi befolyással vagy minősített többséggel rendelkező tagja van, akkor e tag az előzetes írásbeli véleményében a határozati javaslattal szemben nem tiltakozik. Az ügyvezetése köteles – a rendelkezésére álló elektronikus hírközlő eszköz vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz segítségével – megtenni mindent annak érdekében, hogy a döntéshozó szerv tagjai a döntéshozatallal összefüggő tájékoztatást és okiratokat megkapják, valamint, hogy a meghozott döntésekről tájékoztatást kapjanak. Az ügyvezetésének a döntéshozó szerv helyett meghozott döntése a döntéshozó szerv határozatának minősül, és a rendelet eltérő rendelkezése hiányában végrehajtható. A jogi személy ügyvezetése e döntésekért viszont a Ptk szabályai szerint felel. Azaz a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a szervezetnek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. Illetve a vezető tisztségviselő által e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott károkért a szervezet felel. De a vezető tisztségviselő a szervezet felé egyetemlegesen felel, ha a kárt szándékosan okozta.

További fontos garanciális elem, hogy az ügyvezetés döntéseit a döntéshozó szervnek utólag meg kell tárgyalnia. Sőt a rendelet alapján minden szervezetnek, amelynél a jelen helyzetben az ügyvezetés veszi át a döntési jogköröket, legkésőbb a veszélyhelyzet megszűnését követő 90 nappal össze kell hívnia a döntéshozó szerv rendkívüli ülését. Ha az utólagos döntéshozó szervi határozat a korábbi döntést megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket.

A szervezet keretében működő testületek működésére vonatkozó szabályok

A szervezet vezető tisztségviselőkből álló ügyvezető testülete (pl. elnökség, kuratórium) felügyelőbizottsága, audit bizottsága, valamint jogszabály vagy a létesítő okirat rendelkezése alapján létrehozott más testületi szerve (a továbbiakban együtt: testület) az üléseit megtarthatják elektronikus hírközlő eszköz útján vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevételeivel. E mellett írásbeli egyeztetést is folytathatnak, és a szervezet irányításával kapcsolatos döntéseket írásban is meghozhatják. Ez azt jelenti, hogy a testületek saját működésük során alapvetően a döntéshozó szervre vonatkozó eszközöket, módszereket választhatják. Azaz ülésezhetnek személyes jelenléttel, hozhatnak döntést ülés tartása nélkül.

Ha az elektronikus hírközlő eszköz vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz útján való tanácskozás és döntéshozatal szabályairól nincs rendelkezés a létesítő okiratban, vagy az eltér a rendeletben foglaltaktól (fent ismertetett szabályoktól), akkor az ülésés és a döntéshozatal szabályait a testület elnöke, akadályoztatása esetén helyettese, ennek hiányában az elnök által kijelölt, mindezek hiányában az ügyvezetés által felkért tag határozza meg és közli az érintettekkel. Az írásbeli egyeztetés és döntéshozatal elektronikus üzenetváltással (e-mail) is történhet.

Ha a veszélyhelyzet ideje alatt a testület tagjainak létszáma a törvényben, illetve a létesítő okiratban előírt szám alá csökken, vagy a tag az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány miatt egyébként nem tud eljárni, a többi tag jogosult a határozathozatalra. A határozatképességre vonatkozó szabályokat a döntésképes tagok száma alapján kell meghatározni, és határozatot ebben az esetben is szótöbbséggel kell meghozni azzal, hogy a többi tag kiesése esetén a határozathozatalra egy személy is jogosult.

Pl. Ha az egyesület elnökségének öt fős tagságából egy tag lemond a tagságáról, két tag megbetegedik, az elnökség két tagja is hozhat határozatot. Sőt akár egy fő is hozhat határozatot, ha az elnökség minden más tagja kiesik.

Pl. A kuratórium három fős tagságából, ha az elnök és egy másik tag valamilyen okból kiesik, akár az a kurátor is hozhat határozatot, akinek semmilyen képviseleti, önálló döntési joga nem volt korábban.

A jogszabály rendezi azt az esetet is, ha a szervezet vezető tisztségviselőjének, valamely testületi tagjának, illetve az állandó könyvvizsgálójának megbízatása a vészhelyzet ideje alatt szűnne meg. A megbízatás alapítói határozat vagy döntéshozó szervi határozat hiányában a veszélyhelyzet megszűnését követő 90. napig fennmarad, és a vezető tisztségviselő, a testületi tag, valamint az állandó könyvvizsgáló legkésőbb eddig az időpontig köteles feladatát ellátni. Ez alól kivételt jelent, ha a megbízatás:

- visszahívással;
- a vezető tisztségviselő halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével;
- a vezető tisztségviselő cselekvőképességének a tevékenysége ellátásához szükséges körben történő korlátozásával;
- a vezető tisztségviselővel szembeni kizáró vagy összeférhetlenségi ok bekövetkeztével
- a felügyeleti jogkörében eljáró hatóság vagy bíróság határozata miatt szűnik meg.

Azaz a rendelet hatályba lépését követően hiába mond le a képviselő, illetve hiába jár le a megbízásának időtartama, ha az alapító, vagy a közgyűlés nem tud határozatot hozni a tisztújításról, akkor a lemondása csak a vészhelyzett megszűnését követően tud hatályossá válni. Más kérdés, hogy a vészhelyzett elmúlását követő 90 napon belül a szervezetnek gondoskodnia kell a tisztségviselő, testületi tag helyének betöltéséről. Az állandó könyvvizsgáló megbízatásának lejártja esetén a szükséges intézkedések meghozatalára vészhelyzet idején a jogi személy ügyvezetése is jogosult lehet.

De itt érvényesülnek azok a korlátok, amelyeket a döntéshozó szervtől átvett döntések meghozatala kapcsán ismertettünk.

A rendkívüli körülmények között született döntések érvényessége

A rendelet gondoskodik arról, hogy vészhelyezett idején, a szokásostól eltérő módon meghozott döntéseket utólag se lehessen indokolatlanul megtámadni. Ezért az elektronikus üzenetben foglalt nyilatkozat elektronikus írásbeli jognyilatkozatnak minősül. Ez viszont csak akkor érvényesíthető, ha az e-mailben küldött nyilatkozat valamilyen, a fentebb leírt módon elektronikus hitelesítve van. Fontos továbbá kiemelni azt is, hogy a jognyilatkozat fogalma kötött. A Ptk alapján a jognyilatkozat a joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozat. Semmilyen hitelesítésre nincs szükség ahhoz, hogy a szervezet tagjai, tisztségviselői megvitassák egymással e-mailben, vagy más módon a javaslatokat (mintha a folyosón beszélgetnének). De ahhoz, hogy valaki lemondjon, vagy a szervezet képviselője szerződést kössön ott már kell a hitelesítés. Ezeknek a lépéseknek vannak jogkövetkezményei.

Fontos a döntések utóélete szempontjából az az intézkedés is, hogy a döntéshozó szervnek vagy ügyvezetésnek a rendelet rendelkezéseinek megfelelően hozott határozata bírósági felülvizsgálat során bírósági hatályon kívül helyezésére annak létesítő okiratba ütközése miatt nem kerülhet sor, ha a határozat kizárólag a veszélyhelyzetben alkalmazandó jogszabályi rendezések alkalmazása miatt ütközik a létesítő okiratba.

(<http://www.erke.hu/?p=2685>)